

752

מוזינת ישראל
הכנסת

ש. ב.

פרוטוקול מס' 33/4

מישיבת ועדת החינוך והתרבות שהתקיימה
ביום ג', י" בתמוז תשס"ז - 19.6.56
בשעה 11.15.

נוכחים:

ש.	פרסיץ	-	היו"ר
א.	אבריאלי		
ר.	הקטין		
ב.	צ. הרמל		
פ.	זוטריץ'		
ט.	כפריה		
א.	לויין		
ח.	מגורי-כהן		
ד.	נצר		
ר.	צברי		
א.	רזיאל-נאור		
י.	רפאל		

חברי הוועדה:

מוזמנים:

ז.	ארן	-	שר החינוך והתרבות.
ט.	אונא	-	סגן שר החינוך והתרבות.
ס.	אבידור	-	הסנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות.
י.	שויד	-	המסנהל לסנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.
י.	סטנר	-	היועצת המשפטית במשרד החינוך והתרבות.

סדר-היום:

א. שונות.
ב. שאלות ותשובות.
הסך הדיון בהפליות בין החינוך
סטלכת-דתי לבין החינוך הממלכתי
בקשר למאמרים שהופיעו ב"הנרפה".

=====

היו"ר ש. פרסיץ: פותחת את הישיבה.

תמיד היה נוהג, כי בשעת הדיונים
בוקאיב היתה מתמנית ועדת מסנה המשותפת לוועדת החינוך
והתרבות ולוועדת הכספים. תחילה היו נערכים בירורים

היו"ר ש. פרסיץ:

בוועדת החינוך והתרבות ואנו דיברנו פה והחלטנו מה לומר בוועדת
הכספים ואם תהיה אפשרות להגדיל את תקציב משרד זה ישטע תחילה השר
את הצעות הוועדה.

והנה אתמול בישיבת ועד החינוך הסעתי
על השגים מסויימים שיש לברך עליהם וועדת החינוך והתרבות הביעה
דעתה בעניינים אלה, אבל לא היתה אפשרות להביא את דברים אלה
בפניה. למה נחוץ היה לפסוח על ועדת החינוך והתרבות השנה. התוספת
שנתקבלה סכומה להגדלת ההקצבות לאוניברסיטה, לטכניון ולבתי-
הספר התיכוניים. אולם הייתי מבקשת שחברי ועדת החינוך והתרבות של
הכנסת לא יפלו בסעדם בפני ועד החינוך. אני חושבת, כי היחסים
הטובים למען עבודה משותפת אף הם מחייבים זאת.

ז. ארז:

אם יוסבת-ראש הוועדה היתה מבקשת
סקירה כללית, הייתי עושה זאת בעונב
ר.ב. אולם מאחר שוועד החינוך מתכנס שלוש פעמים בשנה ועלי
היה לדבר שם, צרפתי מספר נושאים יחד והבאתי זאת לשם. יתכן
ומפטר להחליט, כי פעם בשלושה חודשים על משרד החינוך והתרבות להביא
את העניינים בפני הוועדה. אני מחשיב שאם את הבידורים בוועדה
ולחגוג אני סוכן לעשות זאת. אבל לא ידעתי על הפרוצדורה הזו.

אשר לתקציב זה - היה זה בלתי-נח
הוצאתו מהאס ואני רואה זאת כנס להאוצר הסליח לתקציב סכום זה
מאד. האנו עומדים בפני אולטימטום של סגירת האוניברסיטה והטכניון.
אולי אילו הייתי אני מבטיח להביא זאת בפני הוועדה, הייתי עושה
זאת ובמקרה ותעמוד טוב האלת תוספות, ברצון אסמע את חוות דעת
הוועדה, וגם עתה בקשר לקייטונים.

א. רזיא-גאור:

בוועדה היה דיון על אמצעות כל תוספות
לתקציב והיא קבעה סולם עדיפויות.
האם מר החינוך והתרבות קבל זאת?

ז. ארז:

אני מודיע לך שאינני יודע על כך.

א. רזיא-גאור:

הוועדה מדברת אל מר החינוך והתרבות
והוא מיוצג כאן אישית על-ידי אנשי
המשרד איך קרה הדבר הזה לא הגיע אל המר?

מ. אבידור:

אילו הייתה באה ידיעה או שמועה, כי
מוסיפים לתקציב משרד החינוך והתרבות
סכום מסוים, הרי כוודאי היה דיון בהצעות הוועדה. אבל תקציב
משרד החינוך והתרבות לא הוגדל, אלא האוניברסיטה והטכניון פנו
לממשלה וזו מתוך הרזרבה הכללית שלה, מתוך התקציב הכולל של
הממשלה הוסיפה את אשר הוסיפה ואין זה הוספה לתקציבו של משרד
החינוך והתרבות.

י. חרוד:

הממשלה לא נכנסה לכל דיוניה על
הגדלת תקציב משרד החינוך והתרבות,
אלא משרד החינוך והתרבות הביא אחד-דבר בפני הממשלה ועליה היה לחלט
דרך כיצד להגדיל את התקציב רק לאוניברסיטה, לטכניון ולקרן הנחות
לבתי-הספר התיכוניים, והטילה על מי שהטילה למצוא דרך כזו.

ז. ארון

הוועד לעניני הסכלה גבוהה התכנס
ובאו נתיא האוניברסיטה ומנהל הסניון
והביאו בפנינו את דבריהם. הבאנו אנו דבר זה בפני ראש הממשלה.
אזי בא ראש הממשלה בדבריה עם סר האוצר והציע שתקום ועדה מיוחדת
המורכבת ממנהל משרד החינוך והתרבות ומנהל משרד האוצר. הני
אנשים אלה חקרו את המצב והביאו את מסקנותיהם. מסקנות אלה
חובאנה לאיחור הממשלה. מאחר שמשרד האוצר הסכים לתת סוף לנו
לתקציב, לא נכנסנו לכל פרוצדורה. ברור, כי אותו סליון אדמיליון
והוא ייבנו כסף כזה האי למלא זה היה מופנה למעייטת אחרת
של תקציב החינוך והתרבות.

היו"ר מ. פרסיץ

אילו היית, מר החינוך והתרבות, אומר
שהחסימה שהיו נתה גיה תמיד יחארו להסתאסוס
יטאר - נראה, אבל אתה אמרת שלא היה מקום לדון בכספיה
אלה מאחר שהם נחתנו רק לענין זה. אבל האם כספיה אלה הם לכוונת
הפולטי של מוסדות? אלה הם כספי המדינה ואם ישנה דרך מקובלת לדון
בהם, אזי איך אינו יכול לאמר שבשביל זה יש בסך ובשביל דבר אחר
אין. נדמה לי שכאן אנו מרחיקים לכת.

י. רפאל

אין זה המקרה הראשון שהממשלה מחליטה
להג סיף מן הרזרבה הכללית שלה בענין
שנראה בעינינו צדוף ביוחד. הדבר מובא לממשלה ושמ יושב גם סר
החינוך והתרבות ואנו סבורים שמתוכו היה לתמוך בהגדלה זו שאלמלא
כך היינו מתרעמים עליו. אילו הייתה מתגלית רזרבה ככלל - מחובתו
היה לומר, כי הוא מקבל אותה ואת החלוקה הוא יביא בפני הוועדה.
אולם כאשר הדבר היה מיועד למטרה אחת בלבד, אלא זה היה עוד
לממשלה דיון בדבריה עם ועדת הכספיה - זהו ענין אחר. אנו
אישרנו רזרבה ולדעתנו, עלינו רק לשמוח על החוספת הזו.

ב. תרבות על האלות:

י. שרידן

אשר למאלותיה של חברה-הכנסת נצד לגבי
- גילאי 5 - אני יכול להודיע, ש
בשנה הבאה לא יתלן הינדייה ולא יהיה סכר לימוד. אותה הינדייה
שלא ייקלטו בגניה ושמייח של הרמויות המקומיות ויטלתו לגנייה
ציבורייה להחלומות שסילמנו לגניה ציבורייה ישולמו גם בשנת
השייז ויוחאמו להגדלת דרגת המחכורת. חלק ההחזקה יחאר כפי שהיה
לגבי החזקה גני-לדיה במקומות מוחזקיה.

היו"ר מ. פרסיץ

האם ההגדלה הזויה דטרואקטיבית
מ-1.7.1955 כפי שהגניח הציבורייה
היו צי יכיה לחלף

י. שרידן

אני מניח שכך.
נשאלה האלה על הל-אביב וגורל הסקר
שנערך בגני-הילדיה - אנך מוכנייה לתת הכרח ל-50 - 40 גנייה
הראוייה להכרח. אנו מחכים להמלצות מפקח המחוז ולאישור הסר.
דבר זה ייעשה עד שנת הלימודים הסייז. ישנה מספר גנייה ששלחנו
להם התראות לתקן את המצב, אזי גם הם יוכלו לקבל הכרח, כנראה

1. סרידה:

סנסגור מספר גנייה, בהתאם לתקנות אנו יכולים לעשות זאת יחד עם מסדר
הבריאות.

נחאלנו על פנסיה לגננות לפני
מספר חדשים הוחלט במסללה, כי הגננות הרשמיות הנחשבות לעובדות
מסדר החינוך והתרבות תקבלנה פנסיה, לא מהקופה, אלא מתקציב המדינה
בהתאם לחוק הצמלאת. יוצא אפוא, כי אנו כול אחריות לגננות
העובדות בגנייה רשמית. אין זה לולל את הצננות לעובדות בגנייה
של גילאי 3, 4, ואפילו 5 הסייכיה לארגונות הצנויות. לפי החוק
אלה הם 2% מחנת עבודה. זהו היחס ניכר לגננות, כי בענין זה
הן נמצאות במצב קשה מפני שהן לא היו כלולות בקופת הפנסיה של המודיעה.
עתה האפשר לנו המסללה להוציא גננות לפנסיה. בהתאם לחוק יוצא אפוא,
סגנות העובדות 10 שנים יכולה לקבל 20% ממסכדותה ברוטו.

אשר לקייטנות לילדים בגיל הגן -

סאלתי את הגברת בבלי והיא הודיעה לי, כי המחלקה לחזונה מוכנה
לחת המסך הזנח בכל הגנייה של הארגונים באותה מכסה שהיתה נהוגה.
למשל, אם מלכת מועצת הפועלות היתה 2000 ילד, היא יכולה לקבל
המסך הזנח גם בחודשי הקיץ.

אשר לגנייה מוחזקיה -

יותר קשה. ילנה מכסה מסויימת למועצה האזורית. זאת אומרת,
המועצה האזורית קיבלה מכסה של מאות ילדיה במסגרת קייטנות ובא תה
מכסה צדיך להמצא סידור והדרכה מיוחדת. עד כה לא הכמירה לסכת הנוער
מדריכיה לגנייה. הרי במידה שיימצאו גורמיה אשר יבטיחו הדרכה
מינימאלית באותה הצנייה המוחזקיה במסגרת המכסה הכללית של החזנה
או הקייטנה, יכולים לחקלט גם ילדי הגן. חופש הגנייה מתחיל ב-2
ביוני.

היו"ר ח. פרסיץ:

מה פירוש ההודעה הנ"ל חנה על-ידי מחלקת
החזונה לכל הארגונים שהחזלה באותה הגנייה
סייכיה להיות מתוחרת, כלומר, אותה הגנייה שהארגונים יסיימו
להחזיק פתחיה חודש נוסף חופס החזנה ל-12 יום ולאחר 12 יום אלה
חחודש. האם אין מחלקת החזונה מבינה שיש בכך הרס כל העבודה אם
עלינו לעשות סידוריה ל-12 יום?

2. סרידה:

נשאלה סאלה בדבר המסך הלימודי בחודשי
הקיץ - יחיו מקומות האנו נקיייה חח
המסך לימודי. קבענו סכל ביה-ספר מנפתח אתר הפסח יש ליה להמסך
חח בלימודיה בחודשי הקיץ. עתה הגיעו אלינו חביעות ממפקחי
מחוזות האמנה יסנה חח בתי-ספר מנפתחו לפני חנה או חנהייה, אבל
יסגן חח קבוצות של תלמידיה שהגיעו רק לאחר הפסח. חשאלה היא
סאלה חח ציבית. ההבטחה היא לגבי מוסדות מנפתחו אחר הפסח, ולבי
קבוצות תלמידיה - ייבדק הענין ובמידה שנוכל להענות, נענה.

ג. זמין הדיון בהפליות בין החינוך והממלכתי לבין החינוך
הממלכתי:

לאחר שיוס בת-ראש הוועדה העלתה את
השאלה ומענו את חסובתה חח בקר לכך,
כי המספרים חח ירודיה מאד, שמענו חרעמות על הפרסומיה ב"הצופה"

19.6.1956

המחך חידון בהפליה בין החינוך ממלכתי לביני החינוך הממלכתי.

ה. מגורי-כהן

כאילו אין להם כל שחר. אבל לא שמענו על היקף חדיקתם של חסר ככל בתי-הספר, אלא שמענו רק על בתי-ספר מוחזקים. יתכן והכוונה באן לבתי-ספר אחרים.

ז. ארון

הכוונה לבתי-ספר מוחזקים ביהובי עוליה.

ח. מגורי-כהן

חשבתי, שכאן בין חברי הוועדה נוכל לברר את השאלה מקרוב יותר, כי אין חסר קיבל אינפורמציה כזו והיא נכונה, הרי יש להכניע לאחליות את אנשיה האלה שפרסמו דבריהם שאינם נכונים. לצערי, למעשה התגוננות ולא דיון לבדוק את הדבריהם, למשל, חבר-הכנסת אבריאלי אמר שאין צורך לסייג לב לדבריהם אלה.

לכן, לדעתי, ועדת החינוך והתרבות אינה צריכה להסתפק בדבריהם המובאים אליה, אלא לערוך ביקורי שטח ולדעת את המצב לאמיתו.

י. טרידן

אחל לעניין חביקוריה - ממרד החינוך והתרבות מודיע שהוא מוכן לעתיד. חביקוריה כאלה רק אם הוועדה תתפנה לכך. אנו מוכנים לתת לכה אחר כל העזרה הדרושה לבקר ביסוביה הסוניה ולהסתכל מקרוב בדבריהם.

מאמר סדניה היוזם במאמריה סנתפרסמך ב"הצופה" החתומים בידל סמואל אבידור, הרי כאשר קראתי לאמריה אלה ולאחר שחקרתי אותה אני יודע כל פסוק ופסוק סגזכר סה, מהח חולס וחיו ומתן מוצאו.

כעתונאי זריז הוא לקח חומר של סנתיה או שלום סניה, חומר האסמה של דבריה סנתקורל כבר ונתבדו, הוא לקח את כל החומר הזה ויצר 5 מאמרים והדפיסה ב"הצופה". ברצוני למסור לכה פרטיה על חומר זה סעברתי עלין עתה בסניה. נאמר לנו מדוע לא באה הכתשה לכל העניין, ארי לדעתי, צריך לבוא הסבר להכתשה; וכאן אני רוצה להסביר את הדבריהם. ניקח למשל, את ענין סקיה - אני הולך מן הקרוב אל הרחוק בזמן - בזמנו, קיבל סר החינוך והתרבות מברק מחברי-הכנסת כהנא ומינץ שהרישור בסקיה הוא בבחינת סערוניה הזועקת לצדק. כדבריה האלה נתפרסמו באותו יום גם ב"הצופה". מיד באותו יום שיפלנו במקרה זה וכעבור זמן מסויה הודעתי כאן בוועדה סקיבלתי מכתב מוועד החינוך המקומי בחקיה זזה לחוננו "בישיבה לסותפת בין ועדת ההנהלה לבין ועדת החינוך בה נדונו סידרי הריסוח ותלנות סני הצדריה נתקבלה ההחלטה הבאה: -

לאור התלונות סחוגסל לממרד החינוך והתרבות בנוגע לסידרי הריסוח והואיל והיץ ססגות גבול ומכויות וחרטות הנריה הומלט פה אחד בישיבה מסותפת בין ההנהלה לבין ועדת החינוך כי: -

א. להסאיר את ההחלטה לדבר חחרטות להכרעה ממרד החינוך בהיאוח עת ועדת החינוך המקומית.

ב. הן פעילי ההסחדרות והן פעילי הפועל המזרחי הפרו את הסקט ססרר מסביב לריסוח והביאו את הורסח

19.6.1956

המסך הדיון בהפליות בין
החינוך ממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

י. סריד:

הראשי לודי מניעת כניסתם של סני הצדדיה לחדרי הריסוח.

ג. ועדת החינוך תדאג להבא להסדרת
ענין נוכחות חברי ועדת החינוך בחדרי הריסוח על-ידי יפוי-כוח
רשמי מטעם ראש המועצה.

ד. יום לבקש ממסדר החינוך והתרבות
לגנוז את התלונות שהוגשו על-ידי סני הצדדיה.

ה. חתי הוועדות מודות למר הקטור
מועלי על מאמציו להצלחת הריסוח.

זהו ענין סקיה. ישנה כאן פסקה
אחת והיא הנכונה "הן פעילי ההסדרות והן פעילי הפועל המזרחי
הפרו את הקטש ששרר מסביב לריסוח".

עתה אני עובר לענין הרבה יותר חשוב.
קריית מלאכי הופסת מקום מכובד במאמריה אלה הן במישרין והן בהעלם
שח. ישנן פסקאות שאין מזכיריה את קריית מלאכי, אבל אני יודע
שהלוננה לקריית מלאכי. באחד המאמרים ישנה כותרת: כאן לא יקום
בית-ספר דתי, כאילו יש סח רודן שהחליט, כי לא יקום בית-ספר
ממלכתי-דתי בקריית מלאכי. הרודן הזה הוא מרדכי גובר. הוא אמר,
כי לא יקום בקריית מלאכי בית-ספר דתי בניגוד לחוק ולתקנות. הוא
בא בזמנו למד החינוך והתרבות הקודם, פרופסור דינור, ואמר לר
שהוא פתח בית-ספר ממלכתי-דתי בניגוד לתקנות והוא מתכוון לתבוע
אותו לדין. אזי הטיב על כך סר החינוך והתרבות מה שהטיב ואני
הספתי על גובר שלא יתבע את הסר לדין. אבל הבטחנו לו, כי
בית-ספר זה לא יתקיים בניגוד לתקנות. אותה-שעה לא היה מספר
ילדיה מספק המאפשר פתיחת בית-ספר סני במקום בהתאם לתקנות.
אמנם נערך ריסוח והודעו שאפשר להעביר ילדיה מבית-ספר לבית-
ספר ואיך לא בא להעביר, לכן לא היה סח מספר ילדיה מחפיק.

נפתח סח "חדר". פתאום הופיע מורה נכנס
לבית-הכנסת, אסף מספר ילדיה במקום-כזה כלו קריית מלאכי-אפסור
עדיין לאסוף ילדיה "מסירליה" ממקום למקום והתחיל ללמד. באחד
סאלוהו מי שלח אותו. הוא לא ידע מה להסיב. אחר-כך נודע שהלח
אותו המרכז לחינוך דתי של הפועל המזרחי והמזרחי והוא פתח את "החדר".
גובר לא יכול היה להסליה עם כך והתחיל לתבוע מאתנו ולקאול, האם
יש חוק חינוך חובה אל איך ומדוע אנו מרסיה לפתוח "חדר". הדבר
הולא אל בפני משה שרת שהיה אז ראש הממסלה וממלא מקום סר החינוך
והתרבות והתקייח דיון בקמר לכך ואמרו לנו חפסו עצה כיצד להסדיר
את הדבר. מאחר שהיה רצון להענות לבקמת הפועל המזרחי אמרנו,
כי אי-אפשר לפתוח בית-ספר סני במקום. אבל ליד קריית מלאכי ישנן
המוסב ינון ובמוסב זה יש בית-ספר ממלכתי-דתי, אנו גאמר, כי
בית-הספר הממלכתי-דתי בקריית מלאכי הוא סניף של בית-הספר הממלכתי-
דתי בינון ואז אפשר לפתוח בית-ספר ממלכתי-דתי בכל מספר ילדיה.
מתוך כך ניתנה הכרה לבית-ספר זה בניגוד לכל החוקים והתקנות.

לאחר שפתחנו את בית-הספר הממלכתי-דתי
בקריית מלאכי התברר, כי ינון נמצאת במועצה אזרית אחרת מאשר
קריית מלאכי ובקריית מלאכי המוסדות אינה מוחזקת. אמרנו, איך-על-פי
שהמוסד הממלכתי איננו מוחזק אנו נכיר בבית-הספר הממלכתי-דתי וכאן
הוא יהיה מוחזק. לא יכולנו לבנות את הצריף בשביל בית-הספר,

19.6.1956

המסך הדיון בהפליזה בין החינוך הממלכתי-דתי לבין החינוך הממלכתי.

י. חרידי:

אבל חלחנו להם ספריה ומחברות. אולם לאחר זמן בא גובר והחל לחבוע באיזה רחוק אנו פוחדים בית-הספר ממלכתנו-דתי בקריה-מלאכי כהניף של בית-הספר הממלכתי-דתי ביוון. ערכנו טוב ריחוח ובלונו של דבר הגענו למסלול ילדיה העומד כמעט על הגבול המאפשר פתיחת בית-ספר ממלכתי-דתי בקריה מלאכי כבית-ספר עצמאי.

כחנפתי בית-הספר הממלכתי-דתי לסנה חס"ז בתורה חי הגווא את עצמן קיימה של בעיה של תוספת מבניה. בית-הספר מתגורר בצריפיה האינה מתאימה לבית-ספר והחלו חיפואי דרך כיצר לפתור את שאלת המבניה. הבטחנז סכנה כסף מחקציב הפיתוח שלנו, כי משרד העבודה לא רצה להכנס יותר לקריה מלאכי מפני שהיא כונה עתה במקומות חדשים יותר. מאחר שגייסנו סכום מסויים מחקציב הפיתוח שלנו להקמת המבניה, אני מקווה שבראיה חנה חס"ז או קצה באיחור נוכל לפתור גם את שאלת הסיכון.

אולם כיוון שלא-היה חל-מספר ילדיה מספיק לפתיחת בית-הספר החצי כיוון שאמרו שהוליה מפחדים לרחוק את-ילדיה לבית-ספר ממלכתי-דתי ואין נותניה להם עבודה. ביקחנו מחייתנו לנו חומר, שיתנו לנו למות, מי מתאונן על כך, מי יוצא מקומה בעבודה ובעזרה סוציאלית. הלחו לנו חני מקדיה, אשר האחד הוא חל רדה מעודה. רדה מעודה כתב לחר הפניה והסעד, מר מ. הפירא וזה לחוננו של המכתב: "אני רדה מעודה הגר בקריה מלאכי (מעברת קסטינה) פניתי ב-9.6.55 בענין עזרה למחפתי אחרי שנארף לי הצריך ויצאתי בערוה ובחוסר כל ופליתי אל לחכת הסעד במקרה והמדריכה רחל הסבירה לי שלא אקבל לוח דבר בגלל זה ורחמתי את ילדי לבית-הספר הממלכתי-הדתי במקרה.

לפי העתק מכתב חל-מועצה איזור באר טוביה אל משרד החינוך והתרבות מחוז הדרום לחכת הסעד כביכול אינה עומה הפליחה. ולחלת הסעד הודיעה כי לחלת הסריפה הביאה המדריכה חבילה בגדיה למחפתי אולם אני החזרתי אותה.

אני מצהיר בזה חזה לא נכון

נכון שהמדריכה אמרה חלא מגיע לי חנה דבר מהסעד. ולחנה לי אחרי חבוע 3 פיג'מות גדולות קדועות. אני לא דרתי חלחיה כפי שהמועצה מודיעה. ביקחתי חיתוליה בחביל חינוקת, נתתי חטרות בחתימתי ע"ס 40 ל"י חלא קיבלתי עד חיונה סוה דבר. רצו לחת לי מהמחסן סרטוטלח ב-20 ל"י ע"ח חטרות. סרבו לחת לי את חכסף חלאפחר לי לקנות בגדיה בחוק. החטרות אצלח עד חיונה חנה. אני מבקש את עזרתך."

חקדנו את הענין חזה וקיבלנו מכתב החתום על-ידי העובדת הסוציאלית במקרה פ. חיימן חזה לחוננו: לכבוד משרד הסעד, המחלקה לטיפול בילד ובנוער, לידה גברת דביר. הקריה. חנידון: רדה מעודה מקריה מלאכי.

מר רדה מעודה עבר באפריל 1955 ממוחב' בקוע חפרוזדור חחליה למעברת קסטינה בלי חסכמת העובדת הסוציאלית. חוא פנה באופן איחי לא' איכר והנ"ל איחר את העברה.

חיוה הראחון לבואו במקרה חוא ביקס את עזרה חלשכה מאחר ואין לו אפשרות לקיום. ממכתב חל העובדת הסוציאלית

ועדת החינוך והתרבות
19.6.1956

המסך הדיון להפליגות בין
החינוך ממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

י. סריד:

מ"ב קוע" נתברר שהנ"ל סודר סח בעבודה והתקייח באחרונה ללא
חמיכת הלסכה, ולכן לא המליצו להעברתו.

לאור האמור לעיל לא יוכלנו לחמוך במספחה.

גח לא ראינו כל הצדקה לכך מכיון שהנ"ל סרב להרסח בלסכה ולכן כל
כל עבודה שהיא (נכסו מאפסרת להרסח בלסכה).

במסך מספר סבועות הנ"ל הופיע מדי
יוח כיומו בלסכה ואייה להפריע בעבודה באח לא תנחן לו עזרה מאחר
שהוא רעב ללחח.

תוך החודס הראסון במעברה עלה כאמ'
הצריך בו הוא גר מחוך רחלנותו (זאת יהוכח) ובתוכו 600 לירות,
והפעח היה נראה לנו שהיה חסר כל.

בינתיוח הנ"ל סודר בעבודה מלאה ומרוויח

כ-150 ל"י לחודס.

למחרת הסריפה הוא לזוב הופיע בלסכה
ובלסס את עזרתנו מאחר והוא סלוב רעב ללחח. וגח הפעה סרלנו מאחר
ונתבדר לנו שהוא מנהל מסא-ומתן עח חברה "עמידר" לרכיחת סיכון
בסכום של 500 ל"י. הוא עדיין גר בצריך מכיון שמנהל "עמידר"
החליט להעניחו ולהסאירו עוד מספר חדויה בצריך בגלל רחלנותו
והנזק שנגרח. למרלח כל התנהגותו המחפיה איפולרנו לו קנייה
הלבסה לילדיה בסכום של 40 ל"י על למך התחייבות להחזירה בחסלומיה
של 10 ל"י לחודס אחרי קבלת הלסכורת. אך בבואו לעחסן סרב לקבל
את הבגדיה, כי הח אינה חדויה למרות הכל הילדיה מלובקיה. הוא
עובר והמספחה גרה בצריך. אמנה צריך קטן והצפיפות רבה (המספחה
מונה 8 נפשות), כי "עמידר" עדיין עומדת בסרובח לאסר סיכון
גדול.

וביחס לילדיו הלומדיה בבית-הספר הדתי
אין לי מה להוסיף מאחר וידוע לך סאני חברה הפועל המזרחי ומזכיר
הלסכה הנו איח דתי, ולמיותר להסביר סאין כל סחר לחלונה הנ"ל

במכתב זה הואסח מסודר הסעד המפלה לרעה
את החינוך הדתי. מסודר הסעד חקר את הדבר ואח יסנן טענות למסודר
הסעד, הרי יכול להיות שהעובדת הסוציאלית שיפלה לא נכון ומסודר הסעד
יסל לנווך בה. אבל בענין זה סאנו מדבריה עליו עתה הוכח ללא כל
צל של ספק מה הענין בין זה בקשר לטיפול של העובדת הסוציאלית
ובין אח זה בקשר לענין החינוך.

י. רפאל:

מדוע מר סריד עונה על חלונה שהוגחה
לגבי מסודר הסעד ואינו מחפר מה היה

סח במעת הריסוח.

י. סריד:

אח ועדת החינוך והתרבות תקציב לי
3 ימיה - אני מוכן להרצוח על כך

ולחוכיה זאת גח בתאריכיה.

כן הופיעה חלונה במאמריא אלה בקשר
לגביה-לירות או סדרות. סר החינוך והתרבות, סר הדתות והרבניה
הראייה בישראל קיבלו מכתביה חתומיה בידי ארס סמנו יפרת. אחר-כך

י. חרידי:

הוברר לנו, כי יפרח הוא מוחס ובודק בגביה-דורות. בקשר לכך כותב לנו מפקח מחוז הדרום, א. סימון: "רצ"ב הנני מעביר אליך דו"ח של המפקחיה מר פרח, מפקח בתי"ס ממלכתיים ומר גוסהולד, מפקח על בתי"ס ממלכתיים-דתיים, על הריסות לביה"ס בחדרות, שנערך בתאריך 22.2.1956."

ע"ה כותב חני המפקחיה (1) בהתאם להוראת מפקח המחוז הגענו ביום הרביעי י"ב באדר, 22.2.56 בחעה 16.30 למועד הריסות בחדרות, שנקבע בהתאם להמלצות ועדת החקירה מטעם משרד החינוך. בדקנו ומצאנו שההוראות ועדת החקירה בוצעו, פרט לנוכחות מוטר (הוזמנו חני מוטרות על-ידי יו"ב ראש המועצה האזורית הער הנגב, אך לא הופיעו מסוים מה).

	(2) הוצאות הריסות (בהתאם לרשימה ממלכתי-דתי: 17	ממלכתי: 54	חרידי:
			לומדיה בביה"ס
			הקניה מאביב 55
16			סאין להם ספסי ריסות:
<u>33</u>		<u>54</u>	סה"כ

(3) כיצד התנהל הריסות. הריסות התנהל לחץ של מר יפרח שלמה וחבריו שאיימו ונחלו מכות לאדם שרצה את ילדיו לביה"ס-ספר ממלכתי וגרמו לפחד אימים, שהתבטא בק"ס אחד הרומשליה פחד לגלות את שמו מפני הסרור של יפרח וחבריו, אם לא ירסו את אחיו לממלכתי-דתי.

(4) יפרח וחבריו ניהלו את העמולות וביצעו את איומיהם כנ"ל ליד הכניסה אל הצריף בו התקיימה הריסות.

(5) נהיונות לבלות את מעמיו מר יפרח ואנשיו: א. חני המפקחיה החתומים מטה ניסו להסביר לנ"ל סאין להתקבלויות, לוויכוחים ולרנות טרור אך לא נענו.

ב. מפקח המחוז כינס את ההוראה ואת המתקבלים והסביר להם באמצעות מתורגמן מקומי בצורה מסכנת על זכות ההוראה להגדיר חינוך בניהל לפי מצפונה, והסביר את יסודות הריסות ברות הטובה ביותר. חתומים על המכתב צבי פרח ויעקב גוסהולד. יפ"ל עוד מסמך בקשר לאותו יפרח שפנה לוועד המקומי ואמר להם שאם יבטיחו לאביו עבודה בביה"ס-ספר הממלכתי, הרי הם יסדרו אתו את הע"ן. יפרח זה העסיק את משרדו הממלכה וחבריו כנסת דתיים ורבנים ראשיים בעשרות מכתבים ומברקים.

אחר-כך נערך במקום הריסות הדת ולא היו ילדים במספר מספיק לריסות פתיחת בית-ספר ממלכתי-דתי וכל הריסות נערך בפיקוחם של חני המפקחיה. אולם עד היום לא הגיע מספר הילדים לכדל 80 והוא המספר המינימאלי המאפשר פתיחת בית-ספר ממלכתי-דתי במקום. מספר הילדים במקום מגיע לכדל 33. אנו פאלנו את הריסות הדאקון והודענו לל ההוראה אילית הפסלנו את הריסות וביקשנו אותה לבוא עוד פעם לחוות את דעת בנוכחות חני המפקחיה ולהגיד לאן הם רוצים לשלוח את ילדיהם.

לא פתחנו בית-ספר ממלכתי במקום כשה לא פתחנו בית-ספר ממלכתי בקרית גת. בקרית גת נערך הריסות ראמון, אשר נתן רוב לביה"ס-ספר הממלכתי-דתי ונפתח לה בית-ספר ממלכתי-

19.6.1956

המחך הדיון בהפליית בין
החינוך ממלתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

י. חריד:

דתי. אחר-כך החלו לבוא עוד מתיווכי ועתה יחנה כבר רשימת של
35 ילדיה הנדסמו לבית-הספר הממלכתי. פנו אלינו הנפתח בית-ספר
ממלכתי במקום ואמרו, כי לא נפתח. אני אמנה מניה, כי בסופו
של דבר יהיו בעקרה חנוי כתי-ספר כמה חבגביה-דורות יהיו סני כתי-
ספר. אבל כיום לא נפתח בית-ספר ממלכתי בקריה אחת, כי אין סח
80 ילדיה. איננו יכולים לפתוח בית-ספר אלא בהתאם לתקנות.

י. רפאל:

הייתי מציע למד לדריד לקחת אותי לסיור,
ניסע לגביה-דורות ואם זה כמוהו -

אני נכנע.

י. חריד:

בגביה-דורות סופריה את הילדיה כמו
סופריה בניה יקריה וכל ידח אנו מקבלים
יד עות ממפקח-המחוז חנוספו' עוד 3 - 2 ילדיה. כרגע אח אינני סועה
יחנה 60 ילדיה ולצרכי פתיחת בית-ספר יח צורך במספר קבוע של ילדיה
הנרחמו כחוק, כי יח ואנו יכולים לבוא לבית-ספר ולמצוא סח
200 - 100 ילדיה. אבל אצל המפקח רחומים רק קרוב ל-70 וברגע
המספרה יגיע ל-80 נפתח סח בית-ספר.

במאמריה האלה נזכר ענין כתי-ספר
וניתוק החסמל סח. דבר זה איננו ברור מפני שהאח לומדיה סח
בלילה? סגן הסר מר אונא היה במקום ואני מבקס שהאח יספר לנו
מה המצב סח.

כך נאמר במאמריה האלה סימנה הפליה
לגבי המבניה בירוסליה. פעמיח מספר יחכנו כאן ודיברנו על כך סח
היתה הפליה הרי היא היתה מצד פרוח-וקריב, או מצד כל אלה שעמדו
בראח העירייה במחך חנייה. ליתן סכוח שהיה מיועד כולו להקמת
בנין בית-ספר כאן בירוסליה ועדיין לא הונחו יסודותיו. סכוח
זה היה מיועד להקמת בית-ספר "גא ליה" והכסף מונבח זה סלוח סניח
באיזה סחוא מקורה והיסודות סרה הונחונ. כיום נגשטה העירייה הזו
להקמת 6 בתי-ספר, אחר 4 סח - דתיה ו-2 לא דתיות. יחנה
חרעולמה ע' ומה מדוע יח להקירה חנוי בתי-ספר לאגודת ישראל, חנייה -
ממלכת יח-דתיות וחנוי בתי-ספר ממלכת יח.

היה לנו חצי עיליון ל"י נוספיה לחיכול
הכיתות הפחולות. 350,000 ל"י מחוך הסכוח של 300,000 ל"י נדחנו
לירוסליה ויטנה חרעולמה גדולה מצד חל-אליב, חיפה ורמת-גן
הטועניה מדוע מסרנו את כל הכסף לירוסליה.

עלד לציון, יכי כאח-מסרתי לכה על
הדבריה עתה התעלמתי מ-5 הדנייה-וחסכונות מקיבלתה. כן, למחל,
נאמר במאמריה, כי בעכו היה פקיד ממלתי במדיה ממלתייה - אף
דבר זה מוזר. בדיניה-וחסכונות נאמר, כי לא הוכחו האחמות ובמידה
שהיתה פעלתנות היא היתה מצד החוגיה הדתיות.

מדוע לא הכחחנו? לתח הודעה סטדאוטיפית
האנו מודיעיה, כי אין סח לדבריה - האנסלח מתיווכייה לכך בחסדנות
רבה מאד. אזי לחח כן יח לחבת ולכתוב-מאמריה ארוכיה ולהוכיח כל
נקודה. לו ידענו, כי בזה אנו גומריה את הענין, היינו מתמכריה
לכן וכתיב ע'וד 5 מאמריה. אבל איננו בטוחים, כי בזה אנו
מסיימים את הפרחה. אצלנו היתה החלטה דה זמן חלא להגיב על דבריה
הבאיה מהעחונות, אלא אח כן אנו מסלקים אי-הבנה.

הממך הדיון בהפליות בין
החינוך ממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

י. חריד:

כן ברצוני להביא כאן את ענין מגדל
העמק ממכתב הנכתב לגב' ח. אסיא, מנהלת מחוז הצפון על-ידי
המועצה המקומית מגדל העמק וזה לסוגו:

תופעה מיוחדת במינה היתה ביום
ראשון 22.4.56 בזמן הריסות במחוז המועצה. הגנבה גינבורג מחנך
הדתי עמדה בצד והתפיעה על ההורים לרסוח את ילדיהם לגן ולבית-הספר
הדתי, כמו כן איימה על ההורים שהביעו את-רצונם להעביר את
ילדיהם לגן הממלכתי-בשליחת ילדיהם הלוואדיה בגנה החל ממחר,
באם לא תהנה את דעתך, אילצה כמה הוריה להביא לה את טופסי הריסוח
על מנת לראות לאיזה גן רצמו את ילדיהם.

אני מסכיח, כפי התופעה היא חלילה
בין אם היא מלחמנת על-ידי חני הצדדיה גם יחד, נוסף עלך אין
זה נעשה בגניח חלנו. אבל זוהי תופעה ציבורית פסולה.

אולי-אם אני חוזר לענין סקיה, הרי
עלי לצייין, כי-קראתי לראש מועצת סקיה, דיברתי אתו והדרכתי
מפני חוסר לידיעות שהוא איננו מעוניין בכל האווירה הנוצרת חס.
נחתי לו אם כל ההוראות והסברתי לו מהו כיוולו של מלד החינוך
והתרבות וסיד להזהר בענין-זה מפני הפליות ואיומים ולהסדיר
את הדבריה כך ולא יקרן דבריה כאלה. אך לדעתי, אין מחד
החינוך והתרבות יכול להערב בענין הגניח הציבורי.

מ. אונא:

מר חריד הקל עלי קצת את הדיבור, כי
אני נמצא במצב קשה מפני שאני חושב
התפקידי במסד החינוך והתרבות הוא אחי מאחר להטיב על מאמרי
ואינני צריך לבדוק חלונות. אם מגיעדת איזה שהן חלונות אני מוסר
אותן על-מנת ייבדקו את הדבריה. אולי אינני גורם מאחר-לדבריה
מסויימים הופיעו בצורה בלתי הוגנת אין צורך לבדוק אותה.

אולי תחילה ית ברצוני להוסיף מסה
על התואוריה של מר חריד וכן להגיד מהו באופן כללי על כל הענין
חיי להוסיף לדיון זה.

מר חריד-הביא לכאן את ענין סקיה,
אף קרא כאן מכתב המוכיח חמני הצדדיה היו לא בסדר. אך כדי
להסליח את התמונה אני רוצה לקרוא כאן מכתב שנכתב לגב' סלוצקי
בארגון אמהות עובדות על-ידי סגן מר הסעד, י. ס. רוזנברג
וזה לסוגו:

אחר הוצאות הריסוח לחינוך באור-
יהודה סקיה א' גרמו הגננות של הורה הממלכתי את הילדיהם הלוואדיה
אצלי בעת שלא במסגרת חינוך חובה ונרצמו לגן ממלכתי דתי לקראת
סנת הלימודים הבאה.

כמו כן אנו מציינים את העובדה המחפידה:
האחות הראשית של בית החינוכות הגב' חרה חסמן הצהירה ביום 9.5.56
ביעה 8.30 כי היא מסרבת לקבל את החינוך של מחפחת חיון הנמצא
בטיפולה הפידי מאחר מאחר והמחפחת רצמה את בנה לגן ממלכתי דתי
באור-יהודה א'.

ביום חמישי 31.5.56 ביקרתי במוסדות
אלו בסקיה יחד עם אנחי המחלקה המטפליה בגניח ובמעונות, הגב' לבנה

המחך הדיון בהפללות בין
החינוך הממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

מ. אונא:

והרב רבינו'ביץ. חזיהן, הגננת והאחות הראשית, הורו שהעובדות
זנקבעו במכתב הנ"ל נכונות הן; אולם, טענו להצדקתן שהיזמה לפעולה
הנ"ל לא-היתה שלהן, אלא הן-פעלו לפי הוראות ברורות שקיבלו
מהמוניח עליהן מטעם ארגונכם.

לפי דברי הגננת, היא קיבלה הוראות
בדו"ח ממזכיר ההסתדרות, מר סקולניק, לחלוח הביתה כל-ילד
ההוריו העיוזו לרחות את ילד זה או ילד אחר בחינוך ממלכתי-דתי,
וכהיא מצווה על-ידי ארגונכם לפעול לפי הוראותיו של מר סקולניק הנ"ל.

האחות הראשית, הגב' חסמן, הודיעה
שקיבלה הוראות דומות מהמרכזת הגב' קלמן ולא היתה לה ברירה אלא
לפעול בהתאם להוראת הנ"ל, אולם מיד-אחרי שההורים הודיעו לה
שהם יזינו את הילדות והעבירו את ילדיהם בחזרה לחינוך הממלכתי
במסגרת לא-דתית, קיבלה את החינוך בחזרה!

מדוע הבאתי ענין זה - ואני כרגע אינני
דן את האנשים שעמו זאת - אבל הדבר מוכיח שיזמה תופעה מחלידה,
חלדעתי, המורד-מצווה להתייחס לבעיה זו ולדאוג לכך שהדבריה האלה
ייעלמו מן העולם. אזי אומרים שגם בצד שכנגד קרד דבריה דומים -
אבל אינני מקבל את התשובה הזו ויש לראות שהדבריה האלה ייעלמו מן
העולם. אני סבור שהמורד יכול לעשות הרבה בשטח זה. אינני יכול
להסתפק בעובדה שהאנשים עמו סולחה במקום.

אשר לענין קרית מלאכי - הוא נמחק
זה חנה ורצוי או סנתיות. זהו מלחמת כל אנשים שרצו לחיות להם
האפשרות של חינוך דתי. האים במקרה זאת סמו הזכיר מר חריד, הרי
אני מפקפק אם הוא אמר שלא יקום עם חינוך דתי שלא כחוק, אלא לפי
מה שאני סמעת, הרי הוא אמר שלא יקום עם חינוך דתי.

הי"ר ס. פרידמן:

אני מוכרת לומר מפני כבודו של גובר,
כי הוא היה בחול ישיבה ואחד מן
המוכשרים ביצחק ועד היום הזה הוא נומר מסורת ולא יצא לתרבות רעה.
לא יתכן שאדם זה יגיד שבמקום הזה לא יקום חינוך דתי.

מ. אונא:

מר חריד סיפר על השלבים החינוכיים של
ענין זה. אני ביקרתי את ביה הריונות
של החנה וראיתי את האווירה במקום. עתה מתנהלת עם חקירה ועדיין
לא ראיתי את תוצאותיה. מר-סימון אמר שהוא ימצא לנו זאת. אבל
לדעתו יש לבטל את הריונות. טוב, אני רואה בכך ענין שהמורד
אינו יכול להסתפק ולומר אין כאן הפליה. התשובה הזו איננה מספקת.
ישנם במועצות מקומיות ובגורמים מקומיים תופעות שיש בהן ללא
כל ספק מיום מלחמה נגד החינוך הדתי.

עתה אני בא להניח המקרים האחרונים שאותם
הזכיר מר חריד והם גביה-דורות וקרית גת. גם כאן ישנה חאלה מדוע
צריך לקבור את חני המקרים יחד. הפנין בגביה-לא התחיל רק עתה והריונות
סאותו הזכיר מר חריד הוא שלב מיוחד בהתפתחות הריונות החקירה
בחודר-פברואר, אחר-כך היה המסך הריונות בחודר אפריל ועד הריונות
של אוהם 33 הילדיה לא מסרו להורים שהריונות בוטל וכאשר האנשים היו
שואלים מתי הם ידעו על תוצאות הדבריה, אמרו להם בסוף חודש מאי
או בהתחלת יוני. השבוע החקירה רצונה חדש של 33 ילדים בשעה שבמסך-
כל הזמן אמרו לאנשים במקום האם הם יזינו את המספר הדרוש של ילדי/ים
מפני שהיה

19.6.1956

המטח הדיון בהפליות בין החינוך הסלכתי-דתי לבין החינוך הסלכתי.

ס. ארנא:

לשתוא בית-ספר דתי. בינתיים עובדים טבועות על גבי טבועות. עתה היתה בדיקה מחדש. צירוף גילאים נעשה טט, ולפתע פתאום טגיעים לכך טצריך לבטל את הרישום הראשון. שאלתי את טפקח הטחוז, מדוע לא דרשטט ביטול הרישום טיד. על כך הוא ענה, כי בין כה וכה לא יגיע טספר הילדים לפתיחת בית-ספר חדש ולא תהיה כל חסיבות לרישום. דיברתי עם הטר על כך ואיבני יכול להטליץ טרישום טנעטה תחת טרור הוא טוב. אבל האט נכון הדבר לסחוב את האנטים בטקום ולהטאיר אותם תחת הרוטם כטילו הדבר הטטר אט אך יגיע טספר הילדים לכדי כך טיוכלו לפתוח בית-ספר נוסף; אחר-כך כאשר הם חוטבים טכבר הגיעו למספר זה באים וטבטלים את הרישום - דבר טקרה לפני טלוטה חדשים. לדעתי, דבר זה הוא טטוכן. אפילו אט היה טרור בטקום, צריך להבין את הטצב.

המספרים טהביא כאן טר טריד טצטרפים

לטבה הבטה, ואין טפק טיהיה טם בית-ספר. אולם אט ישנה ראייה כזאת, טתפקידו של טטרד החינוך והתלכות לגטור ולחטל את הפרטה, ובעיקר, אט כבר יודעים פחות או יותר טייפתח טם בית-ספר, מדוע לא לגטור את הענין עתה ולפתוח כבר את בית-הספר? כי האנטים בטתיחות עד טייפתח בית-ספר. אחר-כך עוד תעטוד טאלה טל טיכון לבית-המטר ועוד.

נאטר כאן טהטצב טט הוא כמו בקרית גת -

אני כופר בטין אני חושב טיש הבדל עצום בין הפרטה בגבלי-דורות וקרית-גת. הפרטה בקרית-גת בטטכת זה חודט או חודטיים. זאת אופרת, היה טם רישום והתברר טיש רוב לחינוך הדתי. אחר-כך באו אנטים חדשים והיה רישום חדט ומספר הילדים בכללט וזה טל בית-הספר הטלכתי יוני הטיוחד אף הוא גדל, ונדטה לי, כי עתה יהיה טט קרוב ל-40 ילד לבית-המטר הטלכתי והאנטים טבקטים לפתוח בית-ספר בטבילם. זה ענין טהחל זה עתה. לא הזכרתי כאן את הטפעטו טל הטדריך יהודה טאף הוא טחק תפקיד טיוחד בכל הפרטה הזאת.

י. טריד:

איבני טחטיב את כוחו טל הטדריך יהודה, טפני טאט הוא אים ולא נבהלו טפניו ונטאר רוב לחינוך טטלכתי-דתי - אזי אין לו הטפעה.

ט. ארנא:

אני רואה הבדל גדול בין הפרטה בגבלי-דורות לבין זו בקרית-גת. אפילו ביחס למספר הילדים יש הבדל גדול, וגם ביחס לפרטה טיפתחו את בית-הספר בטבת הליטודים החדטה, ואין כל חטט טיסטכו על זה טידעו כי הדבר יקריט להם.

בקרית-גת ישנה פרטת גן. טם בטטר טקום

לגן. למעטה לא היה צריך הגן להמטר, כי מספר הילדים בגיל חינוך חובה היה 3-4. אזי בטטר הגן על-ידי הגורטים הטקוטטים לארטן טטהות עובדות. לאחר טכן נרשמו ילדים בגן הילדים הדתי. אבל גם כטן לא הגיע מספר הילדים לזה הדרוש, והם באו וביקשו טיתנו להם טקום - לא נתנו להם. אזי הגן הזה ישב כחדר-פרוזדור טל בית-המטר הדתי ובו 15 ילדים והם יטבו על הרצפה, טפני טהיתה יחידת דיור פנויה טטלשו לסט וטותם זרקו. לפני טבוע התקיימה יטיבה עם טר סלייפר, הוא הודה בפנינו טכטן נעטו טעטים טלא ייעטו. בכל אופן גם טטעתי טהטפקח טכטן באטת נעטה דבר טלא יתכן, כי זרקו את הילדים ולא נתנו להם טקום, בטעה טבטטך טבועות רבים ניתנו הוראות הן על-ידי טפקח הטחוז והן על-ידי אנטים הקליטה טיש לתת לגן זה טקום.

ועדת החינוך והתרבות
19.6.1956
המטען הדיוני בהפליות בין
החינוך הממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

ט.ג.ב./דב

ס. מרנא:

שט אין עדיין גורם מקומי, אין מועצה
מקומית, אלא יש שם ממונה והוא מר
צ'יזיק וכן אגף הקליטה של הסוכנות היהודית. ביתנו הוראות אנשי
המקום על-ידי מר סיטון אשר מסר את חוות דעתו שצריך לתת לגן מקום;
כן ביתנו הוראות על-ידי אנשי אגף הקליטה, ועכשיו ישנו שכונת
הענין יסתדר. אזי, טוב אי-אפשר לומר שאין כאן הפליות. ישנם כאן
גורמים הפועלים בניגוד להוראות המסדר, בניגוד להוראות של גורמים
אחרים.

וכאן אני בא לעצם השאלה הכללית, אף
על מי שהיא חורגת קצת מן המסגרת שיו"ר הוועדה הזכירה. לי ברצון שהמסדר
צריך לשים לב יותר, ובמיוחד לבעיית היסודות הטעונית תיקון ושיפור
בכדי להתגבר על כל הגורמים האלה הפועלים בסטח החינוך, אשר לא כל-
כך קל להשתלט עליהם ולרסן אותם. יש ביניהם רבים שאין להם אהדה
יתרה לחינוך הדתי, ועדיין לא הכיח בכך שאין זה חינוך של המזרחי
אלא חינוך ממלכתי-דתי. אני רואה את תפקידי במסדר להשפיע על אותם
הדברים שטעונית תיקון ולהניע את המסדר לחפש דרך לתיקון.

העלאתי את שאלת הסבבים במסדר. למסדר
יש השפעה מעטה בטטח זה, הרבה פחות מאשר היתה יכולה להיות. אני
בטוח, שאם המסדר היה מסכוון בענינים אלה - היה זה יותר טוב.
אני חושב שיש לתקן דברים רבים ויסודיים גם בשאלת הרישום, בשאלת
ההסברה ובשאלת התעסולה. יש להכנס לעובי הקורה כדי להשמיט את הקרקע
בפני הרבה תופעות שליליות.

העלתי כאן את שאלת בדיקת התלונות.
אני סבור שהמסדר היה צריך להזדקק לבדיקת התלונות שלכאורה יש להן
על מה להתבסס. אני רוצה להסביר כאן ענין שהבאתי בפני הנהלת
המסדר. אני סבור שהחקירות כפי שהתנהלו עד עתה לא רק שאינן
מוסדיות, אלא אולי עוד גורעות. אני רוצה להביא כאן שתי דוגמאות
של חקירות שיגרתיות: יקבע ויערה. הוגשו תלונות קשות ביקבע
נגד מנהל בית-הספר וראש המועצה על שהם סמו כל מיני מכשולים על
דרך הרישום וראש המועצה הודיע, כי הוא רואה בהקמת בית-הספר דתי
דבר לא ראוי. יש לפניי הכתב בו חייבו את הרב במקום של יעמק
בבית-הספר הדתי וראש המועצה חיווה דעתו בפירוש שהוא רוצה, כי
לא יקום בית-הספר דתי. העבירו את הענין לפיקוח המחוזי. מה עושה
הפיקוח המחוזי במקרה כזה, הוא שואל את ראש המועצה ואת מנהל
בית-הספר מה היה שם. אזי האנשים עונים שכך וכך קרה שם והכל בסדר -
את זאת מביאים חזרה והענין נגסר. אני חושב שאין זה מספיק, כי
אין לחשוב על הענינים האלה במידה כזו שהצדדים יכולים לדון על
עצמם את הם היו בסדר.

עתה בימים האחרונים הוגשו תלונות
נגד הרישום ביערה וטענו, כי היתה שם השפעה לא רצויה. התלונה
הוגשה נגד ראש המועצה האזורית. מה עשתה מפקחת המחוז, שאלה את
ראש המועצה מה היה שם. כמובן ראש המועצה ענה שזה לא נכון.
במקרה הייתי שם וראש המועצה הסביר מה היה שם. יתכן שהוא עצמו
היה בסדר גמור. אבל היו שם אנשים שרצו בחינוך דתי
וראש המועצה קרא לאספה ושאל כמה רוצים בחינוך דתי. הוא אמר לי
שמערך 35%. אזי הודעתי שאנו נערוך העברות ובאותו יום שנקבע
לכך לא הופיע אף אחד. שאלתיו, איך אתה מסביר זאת ואתה עצמך
במקרה, כי באספה היו 35% שרצו בחינוך דתי ואחר-כך לא הופיע
אף אחד. על כך הוא השיב, כי יכול להיות שבאספה דיברו אנשים
שאין להם ילדים. כאשר שאלתיו אם הוא דיבר עם הממלכתיים - על כך
הוא השיב לי, כי אין זה מעניין אותו - האם זוהי חקירה
שהמסדר יכול להגיד עליה שזה בסדר?

19.6.1956

הסדר הדיון בהפליה בין
החינוך הספלקתי-דתי לבין
החינוך הספלקתי.

ט. ארנא:

למעשה, אני סודה שאחוז הסקרים אינו
כל-כך גבוה. אני יכול עוד להוסיף, כי בכטה וכטה מקומות -
כ-20 לפי הערכתי - בהם קיים חינוך ספלקתי והאנשים רוצים בחינוך
ספלקתי-דתי, והתשובה היא; אם הם יגיעו ברישום ל-25 ילדים בכיתה
אפשר יהיה לפתוח סניף שני. הרי מבחינה פורמלית זה בסדר. אבל
סדר עם אי-שקט. אם אני פוסיף לכאן את התלונות - עדיין אינני
מגיע לספרים מבהילים. אבל זה מספיק בכדי שהמסדר יקבל על עצמו
את המשימה לתקן את הדברים. אני חושב, כי המסדר עשה גדולות
בהעברת החינוך הספלקתי, אבל הסיח את הדעת שיש כאן גם צד ציבורי
ולכן לא הגיע המסדר.

הישיבה ננעלה בשעה 11.15.